

TREASURY STATUUT

Provincie Noord-Brabant

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 4 februari 2014

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
	1.1 Doel en scope treasury statuut.....	3
	1.2 Beleidsraamwerk.....	3
	1.3 Wijziging treasury statuut.....	4
	1.4 Treasury processen.....	5
	1.5 Hoofdstukindeling.....	5
2.	Treasury Governance	6
	2.1 Hiërarchische organisatie, taken en verantwoordelijkheden	6
	2.2 Functionele organisatie, taken en verantwoordelijkheden	8
3.	Risico Beleid	11
	3.1 Risico identificatie.....	11
	3.2 Risicomaatstaven	11
	3.3 Risicobeleid en limitering.....	12
4.	Financierings- en beleggingsbeleid	15
	4.1 Beleid en bevoegdheden aantrekken van middelen	15
	4.2 Beleid en bevoegdheden uitzetten van middelen	15
	4.3 Beleid en bevoegdheden inzet derivaten.....	17
5.	Duurzaamheidsbeleid	19
6.	Rapportages	20
	6.1 Rapportages ten behoeve van Provinciale Staten.....	20
	6.2 Rapportages ten behoeve van Gedeputeerde Staten	20
	6.3 Rapportages ten behoeve van de planning en controle cyclus.....	20
	6.4 Rapportages ten behoeve van het Treasury committee	21
	6.5 Rapportages ten behoeve van het uitvoeren van de treasury operatie..	22
	6.6 Rapportages ten behoeve van toezichthouder en CBS	23
	Bijlage 1: Toegestane typen financierings- en beleggingsinstrumenten	24
	BIJLAGE 2: BEGRIPPENLIJST TREASURY	25

1. INLEIDING

Het Treasury Statuut van de provincie Noord-Brabant gaat over het deugdelijk beheer van de financiële middelen van de provincie. Onder Treasury wordt verstaan: de uitvoering van alle activiteiten die zich richten op het sturen, beheersen en bewaken van en het verantwoorden over financiële posities, financiële stromen en de hieraan verbonden risico's en kosten. Het algemene kader daarvoor is vastgelegd in de Verordening treasury Noord-Brabant die is vastgesteld door Provinciale Staten. De uitwerking daarvan gebeurt in het Treasury Statuut en heeft betrekking op het risico beleid, het beleid op het aantrekken en uitzetten van middelen en het duurzaamheidsbeleid.

Het Treasury Statuut wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

In het Treasury Statuut worden ook de inrichting van de treasury organisatie en de daarbij behorende taken en bevoegdheden geregeld.

1.1 Doel en scope Treasury Statuut

Het doel van het Treasury Statuut is een efficiënte treasury organisatie. Dit binnen de geldende wet- en regelgeving. De scope is als volgt:

- Het uitzetten en het aantrekken van middelen vanuit wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) en de Ruddo (Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden) vallen binnen de scope van dit Treasury Statuut. Het uitzetten van middelen ter uitoefening van de publieke taak valt dus buiten de scope van dit Treasury Statuut.
- Alle middelen die opgenomen zijn in de beleggingsportefeuilles van de provincie vallen binnen de scope van dit Treasury Statuut. Ook het monitoren van het risico en rendement op deze middelen, de invloed van eventuele rendementsveranderingen op de geformuleerde financiële doelstellingen en de invloed van deze uitzettingen op de algehele liquiditeitspositie van de Provincie vallen binnen de scope van het Treasury Statuut.
- Monitoring van het emu-saldo van de Provincie valt binnen de scope van het Treasury Statuut.
- Het beheren van het Nazorgfonds, vanuit de Wet milieu beheer, valt buiten de scope van dit Treasury Statuut. Het monitoren van de beleggingen van de Provincie in het Nazorgfonds valt binnen de scope van het Treasury Statuut. Dit laatste geldt vanaf het moment, na sluiting van een stortplaats, dat de Provincie verantwoordelijk wordt voor dat vermogen.

1.2 Beleidsraamwerk

Het vastleggen van de taken en verantwoordelijkheden start vanuit de Provinciewet. In de Provinciewet (artikel 158, lid 1e) is geregeld dat GS bevoegd zijn te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de Provincie.

In de Provinciewet, artikel 216, is tevens vastgelegd dat de Provincie een financieel beleid dient te voeren. De kaders van het financieel beleid zijn vastgelegd in de financiële beleids- en beheersverordening van de Provincie.

In de Financiële beleids- en beheersverordening provincie Noord-Brabant wordt in artikel 13 beschreven dat Provinciale Staten regels vastleggen inzake de algemene doelstellingen en de te handhaven limieten van de financieringsfunctie. Dat gebeurt in de Verordening treasury Noord-Brabant. De regels in de verordening worden nader uitgewerkt in het Treasury Statuut.

Naast het Treasury Statuut wordt er door de afdeling Financiën Planning en Control jaarlijks een Treasury Jaarplan opgesteld en telkens bij de begroting en bij de jaarrekening van de provincie een treasury paragraaf:

- In het treasury jaarplan worden de geplande activiteiten van de treasury voor het komende jaar beschreven. Het treasury jaarplan wordt jaarlijks bij het begin van een nieuw begrotingsjaar ter vaststelling aangeboden aan GS.
- In de treasury paragraaf bij de begroting worden op hoofdlijnen de geplande activiteiten van de treasury voor het komende jaar beschreven. De treasury paragraaf bij de begroting maakt onderdeel uit van de begrotingsdocumenten die door Provinciale Staten worden vastgesteld.

- In de treasury paragraaf bij de jaarrekening wordt de planning van het afgelopen jaar tegen de realisatie afgezet. De treasury paragraaf bij de jaarrekening maakt onderdeel uit van de verantwoordingsdocumenten die door Provinciale Staten worden vastgesteld. De Treasury paragraaf bij de jaarrekening geldt tevens als treasury jaarverslag

In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke afdeling of commissie verantwoordelijk is voor het opstellen, adviseren, vaststellen en of worden geïnformeerd over hierboven genoemde beleidsstukken. Na vaststelling van een beleidsstuk door het College wordt dit door middel van een statenmededeling aan Provinciale Staten aangeboden. Het College van GS laat zich adviseren door het door haar ingestelde Treasury Committee.

Beleidsstukken	Opstellen	Adviseren	Vaststellen statenvoorstel of statenmededeling door GS	Vaststellen statenvoorstel door PS	Informerend m.v. statenmededeling
Financieel Beleids- en beheersverordening	Cluster Bedrijfsvoering/FPC		Gedeputeerde Staten	Provinciale Staten	
Treasury paragraaf tbv begroting en jaarrekening	Cluster Bedrijfsvoering/FPC	Treasury committee	Gedeputeerde Staten	Provinciale Staten	
Treasury jaarplan	Cluster Bedrijfsvoering/FPC	Treasury committee	Gedeputeerde Staten		Commissie MF en Rekeningcommissie
Verordening treasury Noord-Brabant	Cluster Bedrijfsvoering/FPC	Treasury committee	Gedeputeerde Staten	Provinciale Staten	
Treasury Statuut	Cluster Bedrijfsvoering/FPC	Treasury committee	Gedeputeerde Staten		Commissie MF en Rekeningcommissie

Tabel 1 Beleidsraamwerk

1.3 Wijziging Treasury Statuut

Het Treasury Statuut wordt ieder jaar geëvalueerd en, afhankelijk van de bevindingen, aangepast. In bepaalde omstandigheden, zoals bij wijziging van de interne en/of externe kaders, kan het noodzakelijk zijn het Treasury Statuut eerder te evalueren en aan te passen.

De beoordeling van de noodzaak tot wijziging of aanpassing ligt bij het Clustermanager Bedrijfsvoering. De treasurer zal een voorstel doen tot wijziging van het Treasury Statuut en zal dit ter advisering voorleggen aan het Treasury Committee. Na een positief advies van het Treasury Committee zal het voorstel voor besluitvorming aan GS worden voorgelegd. Het aangepaste Treasury Statuut treedt in werking nadat het door GS is vastgesteld en nadat hierover Provinciale Staten zijn geïnformeerd.

Als een verandering of uitbreiding van de externe kaders plaatsvindt, door veranderende wet- en regelgeving of door jurisprudentie, die een verzwaring betekent ten opzichte van de bestaande situatie, en waardoor strijdigheid met het huidige Treasury Statuut ontstaat, zal het huidige Treasury Statuut daaraan ondergeschikt zijn. Deze situatie blijft bestaan totdat het Treasury Statuut aangepast is. Het Cluster Bedrijfsvoering zal zo spoedig mogelijk voorstellen doen om deze strijdigheid op te heffen. Als een verandering of uitbreiding van de externe kaders plaatsvindt, die een verlichting betekent ten opzichte van de bestaande situatie, blijft het Treasury Statuut onveranderd geldig.

1.4 Treasury processen

Er liggen verschillende processen ten grondslag aan de treasury activiteiten van de Provincie. De processen worden in detail vastgelegd in een proces document. De volgende hoofdprocessen worden geïdentificeerd.

- Strategie en beleid (vaststellen en aanpassen van beleidsstukken)
- Opstellen liquiditeitsprognose
- Aantrekken financiering en uitzetten beleggingen
- Monitoren en beheersen risico's
- Toepassen nieuwe financiële instrumenten
- Opstellen rapportages

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing:

- Alle treasury processen worden vastgelegd in het door provincie Noord-Brabant gehanteerde IT systeem.
- Het cluster Bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor het opstellen en actualiseren van de treasury procesbeschrijvingen.
- De procesbeschrijvingen worden getoetst aan het Treasury Statuut en goedgekeurd door de Clustermanager Bedrijfsvoering.

1.5 Hoofdstukindeling

In hoofdstuk 2 wordt de treasury governance beschreven met taken en verantwoordelijkheden van de hiërarchische en functionele organisatie. In hoofdstuk 3 wordt het risicobeleid gedefinieerd. Aansluitend daarop wordt in hoofdstuk 4 het financieringsbeleid en het beleggingsbeleid beschreven alsmede worden de bevoegdheden gedefinieerd. In hoofdstuk 5 wordt het duurzaamheidsbeleid beschreven. In hoofdstuk 6 worden de rapportages beschreven.

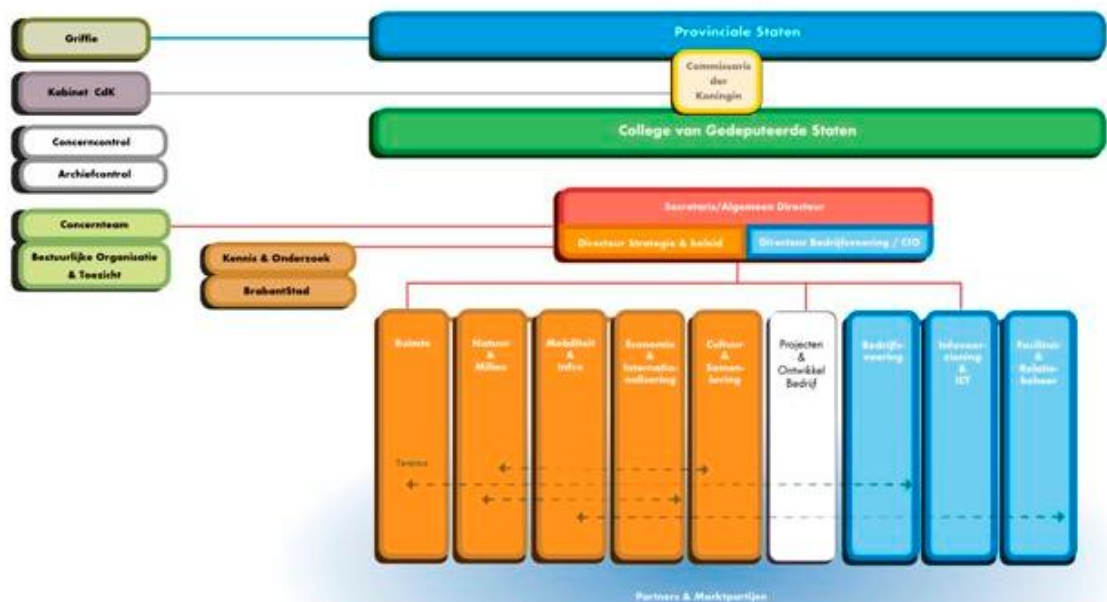
2. TREASURY GOVERNANCE

In dit hoofdstuk worden de hiërarchische en functionele organisatie en de taken en verantwoordelijkheden beschreven die betrekking hebben op de treasury activiteiten. Bij de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden worden de wettelijke bepalingen in acht genomen.

2.1 Hiërarchische organisatie, taken en verantwoordelijkheden

Bij de treasuryfunctie zijn direct en indirect veel personen en organen betrokken.

Het algemeen bestuur (vaststellen beleid en toezien op de uitvoering ervan) van de Provincie wordt gevormd door PS. Het dagelijks bestuur (voorbereiden besluiten PS en uitvoering beleid) van de Provincie wordt gevormd door GS. De ambtelijke organisatie van de Provincie staat onder leiding van een Algemeen directeur. Deze vormt met twee andere directeuren de Directie. De Algemeen directeur neemt als Provincie secretaris deel aan de vergaderingen van het college van GS. De bestuurlijke en ambtelijke organisatie ziet er schematisch als volgt uit:

Figuur 1 Organisatieschema Provincie Noord-Brabant

Binnen het cluster Bedrijfsvoering is de centrale financiële functie ondergebracht. En daarbinnen de treasury organisatie. Onder het cluster Bedrijfsvoering vallen meerdere afdelingen waaronder de Afdeling Financiën, Planning en Control (FPC). Daarbinnen opereren teams.

De Treasury, met name het beleid en de front-office, valt binnen het team Strategie & Beleid. De back-office van de treasury functie valt onder de afdeling Administraties. De interne controle wordt uitgevoerd vanuit Concern Control. Hierdoor wordt de benodigde functiescheiding tussen front office en back office plus de interne controle gerealiseerd.

In de hiërarchische verhoudingen is de treasury een verantwoordelijkheid van het Hoofd FPC. Het financiële belang van de treasury is enorm groot. Het aantal transacties is echter beperkt. Vandaar dat geen afzonderlijke afdeling voor treasury is opgericht.

De taken en verantwoordelijkheden zijn als volgt:

Afdelingen /organen	Taken en verantwoordelijkheden
Algemeen bestuur/ Provinciale Staten	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen beleidsstukken (zie paragraaf 2.2) • Het vaststellen van financierings- en beleggingsvoorstellen die buiten de bevoegdheden van GS vallen.
Gedeputeerde Staten	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen beleidsstukken ten behoeve van PS (zie paragraaf 2.2). • Het goedkeuren van financierings- en beleggingsvoorstellen, binnen de bevoegdheden van GS, maar die buiten het mandaat van Clustermanager Bedrijfsvoering vallen.

Afdelingen /organen	Taken en verantwoordelijkheden
Cluster Bedrijfsvoering	<ul style="list-style-type: none"> • Het goedkeuren van financierings- en beleggingsvoorstellen door de Clustermanager Bedrijfsvoering voor zover die die binnen zijn/haar mandaat vallen. • Monitoren van de behaalde resultaten en informeren portefeuillehouder Financiën bij afwijkingen / limietoverschrijdingen. • Bepalen van het gehanteerde verdragingsscenario in de liquiditeitsplanning. • Opstellen en actualiseren van de procesbeschrijvingen met betrekking tot de treasury activiteiten.
Bedrijfsvoering / FPC	<ul style="list-style-type: none"> • Het actualiseren van de beleidsstukken (zie paragraaf 2.2) • Het analyseren van de liquiditeitspositie en de beleggingsportefeuille en het initiëren van financierings- en beleggingsvoorstellen. • Het uitvoeren van de goedgekeurde voorstellen. • het monitoren van de limieten en rapporteren aan de Clustermanager Bedrijfsvoering bij limietoverschrijding. • Opstellen rapportages ten behoeve van de P&C cyclus

Bedrijfsvoering /Administratie	<ul style="list-style-type: none"> • Administreren van alle treasury transacties. • Op kwartaal basis opstellen van de liquiditeitsprognose en de verschillen analyse (gerealiseerd versus geprognosticeerde kasstromen). • Op maandbasis opstellen van de treasury rapportages. • Opstellen rapportages ten behoeve van de P&C cyclus
Concern control en auditing	<ul style="list-style-type: none"> • Controleren of de uitgevoerde treasury transacties binnen de beleidsregels zijn uitgevoerd. Rapporteren aan de Clustermanager Bedrijfsvoering en Accountant die de controle uitvoert in opdracht van PS • Controleren of de financierings- en beleggingsvoorstellen binnen de beleidskaders vallen.

Tabel 2: Taken en verantwoordelijkheden

2.2 Functionele organisatie, taken en verantwoordelijkheden

Binnen de functionele organisatie, met betrekking tot de treasury functie, zijn er drie commissies van belang. Dit zijn het Treasury Committee, de Rekeningcommissie en de Commissie voor Mobiliteit en Financiën. Het Treasury Committee is ingesteld door GS; de Rekeningcommissie en de Commissie voor Mobiliteit en Financiën houden voor PS toezicht op de treasury functie.

2.2.1 Het Treasury Committee

Het doel van het Treasury Committee is GS te adviseren over het treasury beleid en toezicht te houden op de uitvoering ervan. De deelnemers van het Treasury Committee zijn afkomstig uit de bestuurlijke en de ambtelijke organisatie van de Provincie inclusief twee externe adviseurs (zie tabel 4). Het Treasury Committee adviseert op basis van consensus.

Vanuit de bestuurlijke organisatie (GS) zijn de portefeuillehouder Financiën en een extra vertegenwoordiger vanuit GS lid van het Treasury Committee (de portefeuillehouder die de gedeputeerde voor Financiën vervangt). Zij analyseren in hoeverre de voorstellen aansluiten bij de financiële doelstelling van de Provincie en toetsen of de voorstellen passen binnen de geformuleerde kaders. Vanuit de ambtelijke organisatie is de Clustermanager Bedrijfsvoering, Hoofd Financiën Planning & Control en Treasurer lid van het Treasury Committee. Zij komen met voorstellen en rapporteren over de uitvoering daarvan alsmede rapporteren zij over de gehele financiële positie. De externe beleggingsadviseur en de externe accountant zorgen voor de benodigde aanvullende specifieke kennis.

De taken en verantwoordelijkheden zijn als volgt:

Orgaan	Taken en verantwoordelijkheden
Treasury Committee	<ul style="list-style-type: none"> • Initiëren beleidsaanpassingen. • Adviseren van GS over de beleidsstukken (paragraaf 2.2). • Het adviseren van GS over financierings- en beleggingsvoorstellen, die buiten de bevoegdheden van Clustermanager Bedrijfsvoering vallen. • Monitoren van de financiële posities van de Provincie door middel van analyseren van de rapportages en het laten uitvoeren van ad hoc analyses. <p style="text-align: right;"><i>Deelnemers: zie tabel 4</i></p> <p style="text-align: right;"><i>Frequentie: elk kwartaal</i></p>

Tabel 3 Taken en verantwoordelijkheden

Deelnemers van het Treasury Committee zijn als volgt:

Deelnemers Treasury Committee	Functie
Portefeuillehouder Financiën	• Lid
Portefeuillehouder (vervanger Financiën)	• Lid
Clustermanager Bedrijfsvoering	• Lid, Technische voorzitter
Hoofd FPC	• Lid, Secretaris
Treasurer	• Lid
Externe beleggingsadviseur	• Lid, Externe adviseur
Externe accountant	• Externe adviseur

Tabel 4: Deelnemers van het Treasury Committee

Opmerkingen:

- De externe accountant van de Provincie neemt vanuit zijn natuurlijke adviesfunctie (en niet als formeel lid) deel aan het Treasury Committee in de rol van adviseur.
- De verslagen van het Treasury Committee vergaderingen worden vertrouwelijk ter inzage gelegd voor de leden van de Rekeningcommissie en de PS commissie die belast is met financiën.

2.2.2

De Commissie die belast is met Financiën en de Rekeningcommissie

De Commissie die belast is met Financiën bestaat uit leden van Provinciale Staten en heeft als taak de besprekingen in de plenaire vergaderingen van PS op het terrein van financiën voor te bereiden. Deze Commissie beoordeelt onder andere of besluiten die door GS ter vaststelling worden aangeboden aan PS rijp zijn voor behandeling in PS. Daarnaast bespreken zij stukken met de Portefeuillehouder.

De Rekeningcommissie is ook een commissie vanuit PS. Het doel van deze commissie is het gevoerde financiële beleid en beheer van GS te onderzoeken aan de hand van de jaarrekening en overige relevante stukken. De Rekeningcommissie bespreekt tevens onderwerpen ter voorbereiding voor de Commissie die belast is met Financiën. De taken en verantwoordelijkheden zijn als volgt:

Orgaan	Taken en verantwoordelijkheden
Commissie die belast is met Financiën	<ul style="list-style-type: none">• Toetsen of de financiële strategie, zoals beschreven in het Treasury Statuut, past binnen het financiële beleid van de Provincie <p><i>Leden: leden van PS</i></p> <p><i>Frequentie: per jaar vastgesteld</i></p>
Rekeningcommissie	<ul style="list-style-type: none">• Toetsen of de financiële strategie, zoals beschreven in het Treasury Statuut, past bij de financiële doelstellingen van de Provincie. <p><i>Leden: leden PS</i></p> <p><i>Frequentie: indien nodig</i></p>

Tabel 5: Taken en verantwoordelijkheden commissies

3. RISICO BELEID

In dit hoofdstuk wordt het risico beleid van de provincie met betrekking tot de treasury functie beschreven. In paragraaf 3.1 worden de risico's geïdentificeerd. In paragraaf 3.2 worden de risico maatstaven per risico gedefinieerd. Een risico maatstaf beschrijft de wijze waarop het risico zal worden gemeten. In paragraaf 3.3 worden de limitering per risico bepaald alsmede wordt het risicobeleid beschreven.

3.1 Risico identificatie

De volgende voor de Provincie relevante risico's worden geïdentificeerd:

Financieel

- *Marktrisico*

Marktrisico wordt gedefinieerd als het mogelijke negatief effect van veranderende marktvariabelen op waarde, baten en lasten. De volgende submarktrisico's zijn van toepassing op de Provincie:

- Renterisico: onzekerheid in rentebaten, rentelasten en waarde van zowel beurs- als niet-beursgenoteerde obligaties als gevolg van rente veranderingen.
- Aandelen(prijs)risico: onzekerheid in de waarde van niet beursgenoteerde belangen en beursgenoteerde aandelen. De onzekerheid in de verwachte dividend uitkeringen. Deze laatste als gevolg van onzekerheid in gerealiseerde jaarresultaten en de dividend pay-out ratio's.
- Commodity(prijs)risico: onzekerheid in de waarde van commodities (olie, gas, etc) als gevolg van prijsverandering op de wereldwijde commodity markten.
- Vastgoed (prijs)risico: onzekerheid in de waarde van beursgenoteerde vastgoed aandelen.
- Valutarisico: onzekerheid in waarde van zowel activa als passiva als gevolg van veranderende valutakoersen.

- *Liquiditeitsrisico*

Liquiditeitsrisico wordt gedefinieerd als de mogelijkheid op liquiditeitstekorten als gevolg van een (onverwachte) financieringsbehoefte of de afwezigheid van financieringsbronnen.

Voor de Provincie volgt dit risico voornamelijk uit de onzekerheid in de projectagenda in combinatie met de beschikbaarheid van financieringsmogelijkheden.

- *Kredietrisico*

Kredietrisico is de onzekerheid in waarde en opbrengsten als gevolg van het niet (tijdig) na kunnen komen van betalingsverplichtingen door een tegenpartij. Wanneer deze onzekerheid betrekking heeft op een land wordt het risico getypeerd als landenrisico.

Het kredietrisico met betrekking tot het debiteurenbeheer van de Provincie valt niet binnen de scope.

Niet-financieel

- *Operationeel risico*

Operationeel risico wordt gedefinieerd als onzekerheid in opbrengsten en kosten als gevolg van menselijke fouten, fraude en falende systemen, procedures en processen.

- *Reputatierisico*

Reputatierisico betreft mogelijke negatieve effecten op de reputatie van een organisatie.

Bij de Provincie volgt dit risico uit haar beleggingen en de partners waar de Provincie zaken mee doet.

3.2 Risicomaatstaven

De geïdentificeerde risico's worden gekwantificeerd en onderworpen aan een limitering. Hieronder volgt een overzicht van de gehanteerde risicomaatstaven per risicotipe.

Renterisico

- Renterisico wordt op drie manieren gemeten. De eerste twee volgen uit het wettelijk kader (kasgeldlimiet en renterisiconorm) en de derde volgt uit een economisch kader.
 - Kasgeldlimiet: korte schuld als percentage van de begroting. Kasgeld wordt gedefinieerd als alle vlottende schulden korter dan 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitstaande gelden korter dan 1 jaar en de tegoeden / schulden in rekening-courant.
 - Renterisiconorm: jaarlijks verplichte aflossingen plus renteherzieningen als percentage van de begroting.
 - Gap: verschil van de inkomende en uitgaande kasstromen per tijdseenheid.

Liquiditeitsrisico

- Liquiditeitsrisico wordt gemeten op basis van een vijfjarige voortschrijdende liquiditeitsplanning.
- De liquiditeitsplanning wordt weergegeven bij 0%, 20% en 50% vertraging.

Kredietrisico

- Het kredietrisico wordt op de volgende manieren gemeten:
 - De minimale credit rating van de betreffende tegenpartij (inclusief landen-ratings)
 - Het bedrag in euro's (op basis van marktwaarde) dat maximaal bij een individuele debiteur wordt uitgetrokken als percentage van de beleggingsportefeuille
 - De maximaal resterende looptijd van de uitzetting bij een debiteur
 - Het bedrag in euro's (op basis van marktwaarde) dat maximaal bij een gedefinieerde groep van individuele debiteuren wordt uitgetrokken als percentage van de beleggingsportefeuille

Aandelen, commodity, valuta en vastgoed risico maatstaven

- Aandelen, commodity, valuta en vastgoed risico wordt gemeten met de value at risk methode.

Operationeel- en reputatierisico

- Voor operationeel- en reputatierisico zijn geen concrete risicomaatstaven gedefinieerd.

3.3 Risicobeleid en limitering

3.3.1 Algemene risicobeleidspunten

De algemene risicobeleidspunten zijn:

- Maandelijks dienen de geïdentificeerde risico's te worden gemeten, afgezet te worden tegen de limieten en te worden gerapporteerd aan de Clustermanager Bedrijfsvoering.
- Op kwartaal basis dienen de geïdentificeerde risico's te worden gemeten, afgezet te worden tegen de limieten en te worden gerapporteerd aan het Treasury Committee.
- Bij limietoverschrijding dient hiervan direct melding te worden gedaan aan de Clustermanager Bedrijfsvoering.
- Indien er sprake is van 'materialiteit' dienen ook direct de leden van het Treasury Committee op de hoogte te worden gebracht.

3.3.2 Renterisico limieten aantrekken middelen

De rente risico limieten ten behoeve van het aantrekken van middelen zijn:

- De kasgeldlimiet is een wettelijk bepaald percentage van de totale jaarbegroting, zoals wordt verstuurd naar de toezichthouder bij aanvang van het jaar. Dit percentage is 7%.
- De renterisiconorm is dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen in de komende drie jaar niet groter is dan een wettelijk bepaald percentage van de jaarbegroting van de komende drie jaar. Dit percentage is 20%.

3.3.3 Renterisico limieten uitzetten van middelen

De renterisico limieten ten behoeve van het uitzetten van middelen zijn:

- Immunisatieportefeuille: De gaplimiet is 10% en heeft betrekking op de obligaties en de verstrekte leningen aan Enexis. Een en ander tenzij de beschikbaarheid van de obligaties en of de verstrekte leningen aan Enexis dit in enig jaar niet toelaat.
- Investeringsagendaportefeuille: De uitzettingen dienen zo goed als mogelijk te worden afgestemd op de liquiditeitsprognose van de projecten van de investeringsagenda.
- Indexatieportefeuille: Binnen de normen van wet Fido en de Ruddo.
- Voor de uitzettingen, die niet toewijsbaar zijn aan een portefeuille, geldt dat deze worden afgestemd op de liquiditeitsplanning van de Provincie.

3.3.4 Liquiditeitsrisico limieten aantrekken van middelen

De liquiditeitsrisico limieten ten behoeve van het aantrekken van middelen zijn:

- De financieringsbronnen van de Provincie dienen voldoende groot te zijn om de verwachte liquiditeitstekorten, op basis van de liquiditeitsplanning met een verdragingspercentage van 20%, voor een periode van vijf jaar op te kunnen vangen.
- Er dienen minimaal twee verschillende financieringsbronnen te zijn ingericht ter financiering van potentiële liquiditeitstekorten.

3.3.5 Liquiditeitsrisico limieten uitzetten van middelen

De liquiditeitsrisico limieten ten behoeve van het uitzetten van middelen zijn:

- Er worden uitsluitend goed verhandelbare (liquide) beleggingsinstrumenten afgesloten passend binnen de richtlijnen vastgelegd in de Wet Fido en de hiermee samenhangende Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).
- Uitzettingen binnen de Immunisatieportefeuille en Investeringsagendaportefeuille kunnen daarnaast bestaan uit leningen aan openbare lichamen in Nederland voor zover bij dat openbaar lichaam geen sprake is van een artikel 12 status of preventief toezicht.

3.3.6 Kredietrisico limieten uitzetten van middelen

De kredietrisico limieten ten behoeve van het uitzetten van middelen zijn:

- Immunisatieportefeuille: Er wordt alleen belegd in obligaties van kredietwaardige AAA Europese staten en kredietwaardige AAA Europese banken allen binnen de eurozone, UK, Noorwegen, Zweden en Denemarken of leningen aan openbare lichamen in Nederland, voor zover geen sprake is van een artikel 12 status of preventief toezicht. Zie tabel 6 en 7 voor de debiteurenlimitering en de maximale looptijd per debiteur.
- Investeringsagendaportefeuille: Er wordt alleen belegd in obligaties van kredietwaardige AAA Europese staten en kredietwaardige AAA Europese banken allen binnen de Eurozone, UK, Noorwegen, Zweden en Denemarken of leningen aan openbare lichamen in Nederland, voor zover geen sprake is van een artikel 12 status of preventief toezicht. Zie tabel 6 en 7 voor de debiteurenlimitering en de maximale looptijd per debiteur.
- Indexatieportefeuille: Er wordt belegd binnen de normen van wet Fido en de Ruddo.
- Overige uitzetting van middelen: Er wordt belegd binnen de normen van wet Fido en de Ruddo.
- Indien beleggingen plaats vinden in andere instrumenten dan obligatieleningen wordt de beoogde financiële rendement altijd vergeleken met in de looptijd vergelijkbare marktrente op obligatieleningen;

Debiteuren	Portefeuille limiet	Limiet per¹ debiteur
1. Nederlandse staat: schatkistbankieren	Geen limiet	Maximaal 100%
2. Europese centrale overheden (Staatspapier) met een AAA rating	Geen limiet	Maximaal 35%
3. Openbare lichamen in Nederland aan openbare lichamen in Nederland, voor zover geen sprake is van een artikel 12 status of preventief toezicht.	50%	Maximaal 10%
4. Waardepapieren uitgegeven door financiële ondernemingen waarvoor een Europese centrale overheid met een AAA rating direct of indirect een Staatsgarantie heeft afgegeven.	Geen limiet	Maximaal 10%
5. Financiële ondernemingen, of de door hen uitgegeven waardepapieren met een AAA rating waarvan het land ook minimaal een AAA rating heeft	Geen limiet	Maximaal 10%

Tabel 6: debiteurenlimitering

Rating	Maximale looptijd
Nederlandse staat: schatkistbankieren (categorie 1)	25 jaar
AAA Europese overheden, rating afgegeven door tenminste 2 (internationaal) gerenommeerde credit rating agencies (categorie 2).	25 jaar
Openbare lichamen in Nederland, geen aan openbare lichamen in Nederland, voor zover geen sprake is van een artikel 12 status of preventief toezicht (categorie 3)	25 jaar
Waardepapieren uitgegeven door financiële ondernemingen waarvoor een Europese centrale overheid met een AAA rating (afgegeven door tenminste 2 (internationaal) gerenommeerde credit rating agencies) direct of indirect een staatsgarantie heeft afgegeven (categorie 4).	15 jaar
AAA Financiële ondernemingen, rating afgegeven door tenminste 2 (internationaal) gerenommeerde credit rating agencies (categorie 5)	15 jaar

Tabel 7: maximale looptijd per debiteur

3.3.7 Vreemde valuta, aandelen, commodity en vastgoed risico limieten

De limieten ten behoeve van vreemde valuta, aandelen, commodity en vastgoed risico zijn:

- Het is niet toegestaan om valutarisico te lopen. Valutarisico's worden direct afgedekt.
- Uitzondering is valutarisico binnen het vrij belegbare deel van een garantieproduct. Per geval zal worden bekeken hoe hoog de value at risk limiet zal zijn.
- Het is alleen toegestaan om in aandelen, commodity en vastgoed te beleggen indien deze beleggingen een invulling zijn van het vrij belegbare deel van een garantieproduct. Per geval zal worden bekeken hoe hoog de value at risk limiet zal zijn.

3.3.8 Risico limieten bij de inzet van derivaten

De limieten ten behoeve van derivaten:

- Alle derivaten dienen te allen tijde te voldoen aan de wettelijke kaders zoals verwoord in wet Fido en de Ruddo.

¹ Het bedrag in euro's dat maximaal bij een debiteur mag worden ondergebracht.

4. FINANCIERINGS- EN BELEGGINGSBELEID

GS verlenen aan de Clustermanager Bedrijfsvoering de bevoegdheid voor het aantrekken en of uitzetten van middelen tot een bepaalde hoogte met een bepaalde looptijd. De bewegingsruimte van het Cluster Bedrijfsvoering wordt tevens vastgelegd in dit hoofdstuk.

4.1 **Beleid en bevoegdheden aantrekken van middelen**

In deze paragraaf wordt de beleggingsstrategie en de beleidsuitgangspunten van het financieren beschreven. Tevens worden de bevoegdheden gedefinieerd.

4.1.1 **Beleid aantrekken van middelen**

Het aantrekken van middelen is een deelfunctie van treasury en omvat de activiteiten die gericht zijn op het beheren van de liquiditeitsposities. De beleidsuitgangspunten met betrekking tot het aantrekken van middelen zijn als volgt:

- Er dienen te allen tijde voldoende middelen beschikbaar te zijn om het provinciale beleid te kunnen uitvoeren.
- Bij het aantrekken van middelen worden de meest kosten efficiënte financieringsinstrumenten ingezet.
- De looptijd van de financiering wordt zoveel als mogelijk afgestemd op de liquiditeitsplanning van de provincie.
- Het aantrekken van middelen en de opgebouwde financieringsportefeuille dienen te allen tijde minimaal te voldoen aan het risicobeleid zoals gedefinieerd in hoofdstuk 3.
- Het is niet toegestaan om andere financieringsinstrumenten af te sluiten dan zijn goedgekeurd volgens het proces 'Toepassen nieuwe financiële instrumenten'.
- Het aantrekken van middelen vindt uitsluitend plaats ter uitoefening van de publieke taak.
- Het aantrekken van middelen wordt beperkt door primair de beschikbare interne middelen in te zetten. Beschikbare interne middelen zijn middelen die niet zijn toegewezen aan een beleggingsportefeuille.
- Het aantrekken van middelen geschiedt tegen marktconforme condities, waarbij minimaal twee partijen benaderd worden voor een offerte.
- Bij het opereren op de financiële markten wordt zodanig gehandeld dat de toegang tot de markten niet in gevaar komt.

4.1.2 **Bevoegdheden**

De volgende bevoegdheden zijn van kracht:

- Alle financieringsvoorstellen ten behoeve van de cash management activiteiten met een looptijd korter dan één jaar vallen binnen de bevoegdheid van Hoofd FPC. Een gedetailleerde beschrijving van de bevoegdheden, controles en verantwoording wordt vastgelegd in een AO/IC document.
- Alle overige financieringsvoorstellen met een looptijd langer dan een jaar dienen te worden goedgekeurd door GS.
- Alle financieringsvoorstellen die door GS dienen te worden goedgekeurd worden ter advisering aangeboden aan het Treasury Committee.

4.2 **Beleid en bevoegdheden uitzetten van middelen**

In deze paragraaf worden de beleidsuitgangspunten en bevoegdheden voor het uitzetten van middelen beschreven.

4.2.1 **Beleid uitzetten van middelen**

De beleidsuitgangspunten met betrekking tot het uitzetten van middelen zijn:

- De Provincie is een professionele belegger en maakt gebruik van de opt-up regeling zoals is beschreven in artikel 4.18c van de Wet financieel toezicht (Wft).
- Er worden drie beleggingsportefeuilles aangehouden: de immunisatieportefeuille, de investeringsagenda portefeuille en de indexatieportefeuille.
- Het uitzetten van middelen en de opgebouwde beleggingsportefeuilles dienen te allen tijde minimaal te voldoen aan het risicobeleid zoals gedefinieerd in hoofdstuk 3.
- Alleen middelen die minimaal één jaar overtollig zijn kunnen worden toegewezen aan een beleggingsportefeuille.
- Het vermogen van de beleggingsportefeuilles wordt, binnen gedefinieerde kaders, extern of intern beheerd. De kaders voor extern beheer worden te allen tijde vastgelegd in een beleggingsmandaat. Het beleggingsmandaat is te allen tijde minimaal even stringent als het gedefinieerde risicobeleid zoals gedefinieerd in hoofdstuk 3.
- Het uitzetten van middelen door de externe beheerder geschiedt tegen marktconforme condities waarbij de externe beheerder de verantwoordelijkheid heeft de transacties tegen de best haalbare prijs in de markt, uit te voeren (best executie).
- Het uitzetten van middelen door de treasury van de provincie geschiedt tegen marktconforme condities, waarbij minimaal twee partijen benaderd worden voor een offerte.
- Het is niet toegestaan om andere instrumenten af te sluiten dan zijn goedgekeurd volgens het proces 'Toepassen nieuwe financiële instrumenten'.

1. De immunisatieportefeuille

Immuniseren staat voor 'onvatbaar of immuun maken'. In dit geval het onvatbaar maken voor marktveranderingen. Het doel van deze portefeuille is een zeker rendement te genereren, door het jaarlijks ontvangen van een vaste rente. De beleidsuitgangspunten zijn:

- De immunisatieportefeuille dient eeuwigdurend, met een grote mate van zekerheid, een vaste jaarlijkse inkomstenbron, ten behoeve van de jaarlijkse begroting te realiseren.
- De obligaties in deze portefeuille worden niet tussentijds verkocht (buy en hold), maar blijven in de portefeuille tot het einde van de looptijd.
- De portefeuille wordt in stand gehouden. De aflossingen en een gedeelte van de rentecouponnen (dat niet intern wordt aangewend voor de begroting) van de obligaties worden herbelegd.
- De beleggingen in deze portefeuille bestaan uitsluitend uit deposito's in obligaties, deelneming Enexis en deelneming Attero, de leningen die zijn verstrekt aan Enexis, leningen aan openbare lichamen in Nederland en deposito's bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën.
- De portefeuille rendeert overeenkomstig het gekozen risicoprofiel.
- Het risico van deze portefeuille is laag.

2. De investeringsagenda portefeuille

Het doel van deze portefeuille is dat op de gewenste tijdstippen de middelen die nodig zijn voor de realisatie van de investeringsagenda beschikbaar zijn. De beleidsuitgangspunten zijn:

- De portefeuille wordt niet in stand gehouden.
- De aflossingen en de rentecouponnen van de beleggingen dienen zoveel als mogelijk te worden afgestemd op de liquiditeitsplanning van de investeringsagenda.
- De obligaties en deposito's in deze portefeuille worden niet tussentijds verkocht (buy en hold), maar blijven in de investeringsagenda portefeuille tot het einde van de looptijd.
- De investeringsagenda wordt nominaal gecompenseerd. Er is geen correctie voor inflatie.
- Middelen die vrijvallen en niet direct nodig zijn in projecten van de investeringsagenda worden herbelegd in de investeringsagenda portefeuille.
- De investeringsagenda portefeuille biedt voldoende flexibiliteit om tussentijdse aanpassingen van de investeringsagenda op te kunnen vangen.

- De beleggingen in de investeringsagenda portefeuille bestaan uitsluitend uit obligaties, mogelijke ontvangsten uit de escrow (renteopbrengsten in de escrow en de vrijval), deposito's bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën en leningen aan openbare lichamen in Nederland.
- De portefeuille rendeert overeenkomstig het gekozen risicoprofiel.
- Het risico van deze portefeuille is laag.

3. De indexatieportefeuille

Indexeren staat voor het waardevast maken van de middelen, zodat deze meegroeien met de inflatie. Het doel van deze portefeuille is de jaarlijkse inkomstenstromen die door de immunisatieportefeuille worden gegenereerd zoveel als mogelijk te laten stijgen met de hoogte van de inflatie.

Het doel om te indexeren dient te worden gerealiseerd door in deze beleggingsportefeuille een hoog rendement te generen. Dit is alleen mogelijk indien er meer risico wordt gelopen. Een belangrijk uitgangspunt is dat het risico van de indexatieportefeuille alleen betrekking heeft op het halen van (extra) rendement en niet op de hoofdsom. De hoofdsom moet namelijk gegarandeerd zijn en is dat ook. De beleidsuitgangspunten zijn:

- De indexatieportefeuille dient de jaarlijkse inkomstenstromen, die door de immunisatieportefeuille wordt gegenereerd, zo goed als mogelijk te laten stijgen met de hoogte van de inflatie.
- Indien er voldoende rendement is behaald worden de middelen overgeheveld van de indexatieportefeuille naar de immunisatie portefeuille.

Door de invoering van verplicht schatkistbankieren kunnen de beleggingen in de indexatieportefeuille uitsluitend bestaan uit deposito's bij de schatkist en leningen aan openbare lichamen. Daarmee is de werking van de indexatieportefeuille zeer beperkt geworden.

4.2.2 Bevoegdheden

De volgende bevoegdheden zijn van kracht:

- Het Hoofd FPC is bevoegd besluiten te nemen over alle beleggingsvoorstellen ten behoeve van de cash management activiteiten met een looptijd kleiner dan één jaar. Een gedetailleerde beschrijving van de bevoegdheden, controles en verantwoording wordt vastgelegd in een AO/IC document.
- De Clustermanager Bedrijfsvoering is bevoegd besluiten te nemen over alle beleggingsvoorstellen ten behoeve van de herbeleggingen binnen de gedefinieerde portefeuilles.
- Gedeputeerde Staten nemen een besluit over alle overige beleggingsvoorstellen.
- Alle beleggingsvoorstellen die door GS dienen te worden goedgekeurd worden ter advisering aangeboden aan het Treasury Committee.

4.3 Beleid en bevoegdheden inzet derivaten

Door het ministerie van Financiën is in de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden nader uitgewerkt wanneer het gebruik van derivaten kan worden toegestaan. Voor het gebruik van rentederivaten gelden de volgende uitgangspunten.

- Het afsluiten van derivaten en de derivatenportefeuille dient te allen tijde te voldoen aan het risicobeleid zoals gedefinieerd in hoofdstuk 3.
- Derivaten mogen alleen gebruikt worden voor het in de tijd spreiden en beperken van financiële risico's.
- Speculatief handelen in derivaten zonder dat sprake is van bestaande of toekomstige financiële risico's, is niet toegestaan.
- Het is alleen toegestaan derivaten af te sluiten met partijen waarmee de Provincie een ISDA en CSA of gelijkwaardig contract heeft afgesloten.
- Derivaten dienen aantoonbaar op marktconforme basis te worden afgesloten door het opvragen van tarieven bij minimaal 2 partijen.

4.3.1 Bevoegdheden

De volgende bevoegdheden zijn van kracht:

- Alle voorstellen waarbij mogelijk derivaten zijn betrokken worden ter goedkeuring aangeboden aan GS. Een risico paragraaf is altijd een onderdeel van het voorstel. Een gedetailleerde beschrijving van de bevoegdheden, controles en verantwoording wordt vastgelegd in een AO/IC document.
- Alle voorstellen waarbij mogelijk derivaten zijn betrokken worden ter advisering aangeboden aan het Treasury Committee.

5. DUURZAAMHEIDSBELEID

De beleidsuitgangspunten betreffende duurzaamheid zijn als volgt:

- Elke financiële instelling waar de provincie Noord-Brabant een contractuele relatie mee heeft of elke financiële instelling die tegenpartij is in een financiële transactie dient de Principles for Responsible Investment van de United Nations Environment Programme, of vergelijkbare principes, te hebben ondertekend.
- Elke financiële instelling waar de provincie Noord-Brabant een contractuele relatie mee heeft of elke financiële instelling die tegenpartij is in een financiële transactie dient zich te houden aan de regels voor behoorlijk bestuur (In Nederland vastgelegd in de Corporate Governance Code, de opvolger van de Code Tabaksblat).
- Er worden géén duurzaamheidscriteria op het niveau van de individuele beleggingen toegepast.
- De treasury afdeling dient een lijst bij te houden van de financiële instellingen die voldoen aan bovenstaande richtlijnen.

6. RAPPORTAGES

Een belangrijke voorwaarde voor vervullen van de taken en verantwoordelijkheden op treasury gebied voor alle betrokkenen is het kunnen beschikken over juiste, tijdige en volledige informatie. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste rapportages gedefinieerd.

6.1 Rapportages ten behoeve van Provinciale Staten

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Treasury paragraaf bij de begroting en meerjarenraming	Planning van het treasury beleid voor begrotingsjaar en meerjarenraming door GS.	FPC/S&B
Treasury paragraaf bij het jaarverslag en jaarrekening	Verantwoording van het gevoerde treasury beleid van GS aan PS.	FPC/S&B

6.2 Rapportages ten behoeve van Gedeputeerde Staten

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Treasury Jaarplan	Planning van het treasury beleid over het begrotingsjaar en meerjarenraming ten behoeve van GS. Ter informatie naar de Commissie MF en de Rekeningcommissie d.m.v. een statenmededeling	FPC/S&B

6.3 Rapportages ten behoeve van de planning en controle cyclus

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Afschriften inzake de beleggingsportefeuilles op maandbasis.	Overzichten benodigd voor het uitboeken van de rente door FA.	Vermogensbeheerder of vermogensbewaarder
Rendementsoverzicht op jaarbasis.	Rendementsoverzicht van de vermogensbeheerder of vermogensbewaarder ten behoeve van de accountant.	Vermogensbeheerder of vermogensbewaarder
Monitoring emu-saldo	Verloop van het emu-saldo van de provincie gerelateerd aan de toegestane emu-ruimte in het lopende begrotingsjaar	FPC/FA
Openstaande postenlijst.	Overzicht met openstaande debiteuren en nog te betalen crediteuren.	FPC/FA

6.4

Rapportages ten behoeve van het Treasury Committee

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Liquiditeitsrapportage	<ul style="list-style-type: none"> • 12 maands voortschrijdende liquiditeitsprognose. • 5 jaars voortschrijdende liquiditeitsprognose • Positie overzicht van leningen • Positie overzicht van beleggingen die niet in een beleggingsportefeuille vallen. 	FPC/S&B
Immunisatie portefeuille	<ul style="list-style-type: none"> • Taartdiagram: verdeling obligaties en deposito's over de verschillende tegenpartijen. • Staafdiagram: te ontvangen couponnen en aflossingen van de obligaties en leningen verstrekt aan Enexis. • Rendement bij afsluiting (yield to maturity) en modified duration. • 5 jaars prognose jaarlijkse herbelegging. • 5 Jaars prognose jaarlijks verwacht rendement (ten behoeve van de begroting). • Tegenpartij limieten en eventuele overschrijding hiervan. • Credit rating van de obligaties en of landen die in de portefeuille zitten. 	FPC/S&B

Investeringsagenda portefeuille	<ul style="list-style-type: none"> • Taartdiagram: verdeling obligaties en deposito's over de verschillende tegenpartijen. • Staafdiagram: te ontvangen couponnen en aflossingen van de obligaties en de verwachte kasstromen van de investeringsagenda. • Rendement bij afsluiting (yield to maturity) en modified duration. • Tegenpartij limieten en eventuele overschrijding hiervan. • Credit rating van de obligaties en of landen die in de portefeuille zitten. • Marktwaaarde verschil tussen de marktwaaarde van de beleggingen en de marktwaaarde van de investeringsagenda. 	FPC/S&B
Risico management rapportage	<ul style="list-style-type: none"> • Overzicht van alle gedefinieerde limieten, de posities en eventuele overschrijdingen 	FPC/S&B

6.5 Rapportages ten behoeve van het uitvoeren van de treasury operatie

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Liquiditeitsrapportage	<ul style="list-style-type: none"> • Korte termijn liquiditeitsprognose, op weekbasis te actualiseren, minimaal 1 maand voortschrijdend. • 12 maands voortschrijdende liquiditeitsprognose. • 5 jaars voortschrijdende liquiditeitsprognose 	FPC /S&B
Rapportages Vermogensbeheer	Rendementsoverzichten van de beleggingsportefeuilles op maandbasis te ontvangen.	Vermogensbeheerder
Marktinformatie	Marktinformatie met aandacht voor de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt.	Banken en vermogensbeheerders
Maandrapportage	Maandrapportage met liquiditeitsprognose, realisaties, beleggingsportefeuilles tbv Beleidsoverleg Financiën	FPC/S&B
Openstaande postenlijst.	Overzicht met openstaande debiteuren en nog te betalen crediteuren .	FPC/Administraties

6.6

Rapportages ten behoeve van toezichthouder en CBS

Naam rapportage	Omschrijving	Wie levert aan
Iv3 rapportage	Dit betreft de begrotingen aangeleverd aan het CBS in de vorm van de zogenoemde Iv3-matrix, zoals bepaald in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Ministeriële regeling informatie voor derden (Iv3)	FPC/FA
Modelstaat A	De modelstaat A over de kwartalen van het voorafgaande jaar worden eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden ter berekening van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet bepaalt het bedrag dat de provincie maximaal als gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal mag hebben.	FPC/FA
Modelstaat B	Modelstaat B wordt eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden en geeft het renterisico van de vaste schuld weer in relatie tot de renterisiconorm. Op deze staat wordt over het renterisico van de komende vier jaren gerapporteerd.	FPC/FA
Leningen aan openbare lichamen en Nederlandse staatsobligaties	Modelstaat tbv rapportage aan het CBS met de verstrekte geldleningen aan openbare lichamen en Nederlandse staatsobligaties	FPC/Administraties

BIJLAGE 1: TOEGESTANE TYPEN FINANCIERINGS- EN BELEGGINGSINSTRUMENTEN

Financieringen

Type	Rentetypische looptijd [1]	Beschikbaarheid geld [2]
Rekening-courant krediet	Kort	Kort
Call- en Kasgeld o/g	Kort	Kort
Langlopende leningen o/g [3]	Lang	Lang
Roll-over lening o/g	Kort	Lang

Tabel 1: Financieringsinstrumenten

[1] Kort=rentevaste periode korter dan 1 jaar. Lang=rentevaste periode langer dan 1 jaar.

[2] Kort=looptijd contract korter dan 1 jaar. Lang=looptijd contract langer dan 1 jaar.

[3] De meest voorkomende aflossingsvormen zijn: fixe, annuitair, lineair.

Beleggingen

Type	Rentetypische looptijd	Beschikbaarheid geld
Rekening-courant saldi	Kort	Kort
Spaarrekening	Kort	Kort
(Termijn)deposito	Kort	Kort
Commercial Paper	Kort	Kort
Call- en Kasgeld u/g	Kort	Kort
Obligatie	Lang	Lang
Garantieproduct met hoofdsomgarantie		Lang
Deposito's Nederlandse staat: schatkistbankieren	Lang	Lang
Leningen aan openbare lichamen	Lang	Lang

Tabel 2: Beleggingsinstrumenten

BIJLAGE 2: BEGRIPPENLIJST TREASURY

Aandeel

Bewijs van deelname in het kapitaal van een vennootschap (bijvoorbeeld NV of BV).

Aandelenrisico

Onzekerheid in de waarde van niet beursgenoteerde aandelen en of beursgenoteerde aandelen.

Administratieve organisatie

Het complex van organisatorische maatregelen dat gericht is op het tot stand brengen en in stand houden van de informatieverzorging in en omtrent de organisatie. De informatieverzorging dient effectief, efficiënt en betrouwbaar te zijn.

Best executie

De verantwoordelijkheid een financiële transactie tegen de best haalbare prijs in de markt, uit te voeren.

Buy and hold

Passieve beleggingsstrategie waarbij aangekochte obligaties worden aangehouden tot uitloopdatum, Letterlijk "kopen en houden".

Cash management

Het kostenefficiënt beheren van de kaspositie van de Provincie.

Commercial Paper (CP)

Verhandelbare schuldbekentenis aan toonder met een looptijd korter dan twee jaar, uitgegeven door een niet-kredietinstelling.

Code-Tabaksblad

Nederlandse corporate governance code voor beursgenoteerde bedrijven, genoemd naar haar voorzitter Morris Tabaksblad. Was geldig van ultimo 2004 tot en met ultimo 2008. De code-Tabaksblad had tot doel verbeterde transparantie in de jaarrekening, betere verantwoording aan de Raad van Commissarissen en een versterking van de zeggenschap en bescherming van aandeelhouders te bewerkstelligen. Opgevolgd door de Corporate Governance Code.

Commodity(prijs)risico

Onzekerheid in de waarde van commodities (olie, gas, etc) als gevolg van prijsverandering op de wereldwijde commodity markten

Corporate Governance Code

Geactualiseerde "Code-Tabaksblad", waarin meer nadruk is komen te liggen op de wijze waarop bestuurders, commissarissen en aandeelhouders hun taken in de praktijk uitoefenen, in plaats van op de wijze waarop zij hierover achteraf verantwoording afleggen.

Credit rating

Een credit rating, ofwel obligatierating, is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een lening, of uitgever van een lening, door een externe partij. Het doel van een credit rating is, om op vergelijkbare wijze de in de markt aanwezige partijen / producten te kunnen beoordelen op de kans op het niet nakomen van aangegane verplichtingen.

CSA

Wereldwijd gestandaardiseerd contract voor het regelen van het onderpand bij derivaten.

Debiteurenlimitering

Maximaal bedrag in marktwaarde dat uitstaat bij een tegenpartij.

Deposito

Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Deze onderliggende waarden kunnen reële producten zijn zoals grondstoffen, of financiële producten zoals effecten. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om valuta- en renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.

Eigen vermogen

Het deel van het vermogen dat permanent aanwezig is en als eerste alle risico's draagt die zijn verbonden aan de bedrijfsuitoefening.

EMU-saldo

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de EMU.

Europees Economische ruimte (EER)

De EER bestaat uit de 27 lidstaten van de Europese Unie (EU) en drie lidstaten van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA), te weten: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk en Zweden (zijnde de EU) en Noorwegen, IJsland en Liechtenstein (zijnde de EVA).

Escrow

Een waarborg in handen van derden.

Extern beheer:

Beheer van het vermogen door een vermogensbeheerder of via geheel of partieel schatkistbankieren.

Financiële structuur

De weergave in onderlinge samenhang van de omvang en de samenstelling van de kapitaalgoederenvoorraad (activa) en het vermogen (passiva).

Financiering

Het aantrekken van middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte.

Gap

Som van de inkomende en uitgaande kasstromen per tijdseenheid.

Indexatieportefeuille

Portefeuille van beleggingen, met als doel het vermogen in de immunisatieportefeuille te beschermen tegen waardevermindering door inflatie.

Immunisatie portefeuille

Portefeuille van beleggingen met als doel jaarlijks een vaste inkomstenbron te realiseren ten behoeve van de begroting.

Intern beschikbare middelen

Middelen die niet zijn toegewezen aan een beleggingsportefeuille.

Interest (of rente)

De vergoeding die in rekening gebracht wordt voor het tijdelijk beschikbaar stellen van liquiditeiten (het lenen). De interest wordt meestal uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom op jaarbasis.

Investeringsagenda portefeuille

portefeuille: portefeuille van beleggingen met als doel voldoende middelen beschikbaar te hebben voor investeringen in de Noord-Brabantse samenleving.

ISDA

Wereldwijd gestandaardiseerd derivaten contract.

Kasgeldlimiet

Limiet met betrekking tot de hoogte van de kortlopende schulden als percentage van het totaal van de provinciale begroting.

Kredietrisico en landenrisico

Onzekerheid in waarde en opbrengsten als gevolg van het niet (tijdig) na kunnen komen van betalingsverplichtingen door een tegenpartij of land.

Liquiditeitsplanning

Chronologisch overzicht waarin de (geprognosticeerde) inkomende en uitgaande kasstromen worden weergegeven per tijdseenheid. De planning geeft inzicht in de verwachte over- en onderliquiditeit.

Liquiditeitsrisico

Het ontstaan van liquiditeitstekorten als gevolg van een (onverwachte) financieringsbehoefte of de afwezigheid van financieringsbronnen.

Obligatie

Verhandelbare schuldbekentenis als onderdeel van een obligatielening, uitgegeven door een overheid of bedrijf.

Operationeel risico

Onzekerheid in opbrengsten en kosten als gevolg van menselijke fouten, fraude en falende systemen, procedures en processen.

Principles for Responsible Investment

Door de United Nations Environment Programme vastgestelde criteria welke de concrete invulling vormen van het Brundtland Rapport. De belangrijkste conclusie van dit rapport was dat de belangrijkste mondiale milieuproblemen het gevolg waren van de armoede in het ene deel van de wereld, en de niet-duurzame consumptie en productie van het andere deel van de wereld. (Het Brundtland rapport wordt gecrediteerd als het eerste officiële rapport dat opriep tot duurzame ontwikkeling)

Projectgewijze financiering

Kredietverlening op lange termijn ten behoeve van een specifieke zelfstandige economische eenheid in tegenstelling tot bedrijfsgewijze of totale financiering.

Renterisico

Onzekerheid in rentebaten, rentelasten en waarde als gevolg van rente veranderingen.

Renterisiconorm

Norm met betrekking tot de jaarlijks verplichte aflossingen plus de renteherzieningen als percentage van de totale provinciale begroting.

Reputatierisico

Mogelijke negatieve effecten op de reputatie van een organisatie.

Schatkistbankieren

Het aanhouden van gelden bij het Ministerie van Financiën.

Treasury governance

Beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de deelnemende actoren binnen de treasury functie.

Ruddo

Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden.

Treasury functie

Het geheel van activiteiten gericht op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Vastrentende waarden

Vermogenstitels met een vaste renteopbrengst

Value at risk

Het bedrag dat met een bepaalde kans, binnen een bepaald betrouwbaarheidsinterval, kan worden verloren.

Valutarisico

Onzekerheid in waarde als gevolg van veranderende valutakoersen.

Vastgoed (prijs)risico

Onzekerheid in de waarde van beursgenoteerde vastgoed aandelen.

Vertraging

Percentage van het nominale bedrag dat later wordt uitgegeven en of ontvangen.

Vertragingsscenario

Door de Provincie uit te voeren projecten resulteren in uitgaande kasstromen. Deze projecten worden vaak op lange(re) termijn gepland. Bij uitvoering kan echter door allerlei oorzaken een vertraging ontstaan, welke binnen de liquiditeitsplanning tot niet geprognosticeerde over- of onderliquiditeit kan leiden. Om op voorhand al een inschatting van te kunnen maken van het liquiditeitsrisico, wordt in de liquiditeitsplanning gewerkt met scenario's bij 0%, 20% en bij 50% vertraging in de projecten kasstromen.

Vervaldatum

De datum per wanneer geleverd/betaald moet worden.

Vreemd vermogen

Het totaal van de door een organisatie aangegane schulden, waarbij tevens een onderscheid naar looptijd wordt gemaakt.

Wet fido

Wet financiering decentrale overheden.